

Asia: VN/20129/2020

Valtioneuvoston periaatepäätös teknologiapolitiikasta 2020-luvulla – teknologialla ja tiedolla maailman kärkeen

Teknologiapolitiikan päämäärä

Lausuntonne ehdotetusta teknologiapolitiikan päämäärästä.

Päämäärä on erittäin hyvä, tarpeellinen ja kiireellinen. Suomi on teknologiavetoinen maa, nyt ja tulevaisuudessa.

Teknologialla on moninainen rooli sekä kaikille yrityksille ja toimialoille kuin myös julkiselle sektorille ja kansalaisille. Teknologia on yrityksille liiketoiminnan kasvun lähde, eikä kehittämisen hidastuminen ole globaalissa kilpailussa eläville yrityksille mahdollista.

Myös valtiolta tarvitaan ripeitä toimia ennakoitavan toimintaympäristön varmistamiseksi. Valtion osalta teknologioiden edistäminen on vääjäämättä poikkihallinnollinen toimi, eivätkä vaadittavat toimenpiteet saa hidastua tästä hallinnollisesta haasteesta johtuen.

Periaatepäätöksen tulee linjata yhteinen päämäärä ja tavoitteet, joiden toteuttamiseen sitoudutaan myös resurssein. Kuvattu perimmäisen päämäärän tavoiteajankohta on asetettu vuoteen 2030. Vuosi ei ole kovin kaukana ja toteutuakseen päätöksiä tarvitaan jo nykyiseltä hallitukselta sekä siitä eteenpäin johdonmukaisesti myös seuraavilta.

Tavoite 1

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 1: Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille.

Tavoite on hyvä, EK ei kuitenkaan rajaisi maatamme hyvänä sijainti-kohteena vain teknologia-alan yrityksille. Teknologiaa hyödyntävät kaikki yritykset ja siksi toimintaympäristön pitää olla hyvä kaikelle yritystoiminnalle. Tavoitteen 1 alle kuvatut kolme keinoa ovat kaikki kannatettavia. Ne täytyy toimeenpanna ja parlamentaarisen TKI-ryhmän suosittamat toimenpiteet ovat oikeita ja ne on valmisteltava viipymättä. TKI-investointien nousu-uralle pääseminen edellyttää positiivisia rahoituspäätöksiä jo kevään 2022 kehysriihessä.

Tavoite 2

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 2: Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.

Tavoite on hyvä ja aivan keskeinen, jotta yritysten toiminnan jatkuvuus Suomessa on turvattu. Esitetyt keinot ovat tarpeellisia. Toimenpiteitä pitää tehdä monella aikajänteellä samaan aikaan. Osaamiskeskittymiä syntyy innovaatioekosysteemien ympärille, joita rakentuu erityisesti veturirahoitusta saaneiden yritysten ympärille. Siksi veturirahoituksen kasvattaminen on hallituksen tärkeimpiä toimenpiteitä. Tunnettuus syntyy tekemisen kautta, ei julistamalla.

Kansalaisten hyvä perusosaamisen taso ja teknologiasivistys vahvistavat työllisyyttä sekä teknologian mahdollisuuksia inhimillisten palveluiden kehittämisessä ja käyttöönotossa. Jotta osaamistasoa voidaan ylläpitää, nuorten LUMA-osaamisiin on tehtävä kiireisiä tukitoimenpiteitä. Tämä on erityisen tärkeää koronapandemian aiheuttamien mahdollisten vaurioiden korjaamiseksi.

Osaavan työvoiman saatavuus ei saa muodostua teknologian kehittämisen ja käyttöönoton esteeksi. Tuoreen EK:n osaamispaneelin vastaukset osoittavat, että yrityksillä on erityisen paljon hankaluuksia rekrytoida 6-10 vuotta työelämässä olleita. Tämäkin tulos korostaa, että myös aikuisten osaamiseen on panostettava. Teknologiaapainotteisia ja kybersaamista lisääviä jatkuvan oppimisen moduuleja tarvitaan kaikilta koulutusasteilta. Lisäksi työhön johtavan maahanmuuton ja sopeutumisen pullonkaulat on viipymättä korjattava.

Tavoite 3

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 3: Suomessa on maailman teknologia- ja innovaatiomyönteisin julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.

Tavoite on hyvä ja keinot tuettavia. Teknologioiden ja innovaatiotoiminnan tulosten hyödyntäminen on julkisen sektorin menestykselle tärkeä. Hyöty tulee montaa eri reittiä, eikä vähiten korkean osaamisen yksityisen sektorin työpaikkojen kautta. Hallinnon tulee pitäytyä erityisen tarkasti roolissaan, teknologianeutraalisti, eikä pyrkiä vaikutta-maan kilpailuun valitsemalla voittajia. Kehitystä ja käyttöönottoa tulee tehdä rima korkealla pitäen ja mieluummin tarjota erityistä tukea heikoimmassa asemassa oleville kuin laskea kehittämisessä riman tasoa.

Tavoite 4

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 4: Suomi hyötyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta kehittämisestä ja soveltamisesta.

Jälleen hyvä tavoite ja sitä tukevat keinot. Teknologian merkitys on monisyinen ja laajalle ulottuva. Teknologia politiikan tulee huomioida tämä. Tämä onnistuu kun jätetään yksityisen sektorin vastuulle valinnat ja annetaan markkinoiden valita voittajat. Valtion roolina on mahdollistaa ja luoda edellytykset menestykselle

Seurantamalli

Lausuntonne ehdotetusta seurantamallin toteuttamisesta.

Seurannan tulee olla systemaattista ja kattaa kaikki hallinnonalat niin, että kokonaisvastuu on yhdellä taholla. Tähän parhaiten soveltuu digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kehittämisen ministeri-työryhmä ja ennen kaikkea kolmen eri ministeriön perustama digitoimisto. On toivottavaa, että kaikki keskeiset ministeriöt saadaan tähän työhön mukaan.

Seurantamalli valmisteltaessa on huomioitava Suomen digitaalisen kompassin seurantamekanismi. Seurantamallin tulee olla yhtenäinen valmisteilla olevan Suomen digitaalisen kompassin seurantamekanismin kanssa.

Seuranta on tehtävä tiiviissä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit ja huomiot.

Kiitos mahdollisuudesta lausua.

Heikinheimo Arja
Elinkeinoelämän keskusliitto EK